

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu; Milena Vasić, Tamara Skrozza, Nadežda Budimović, Filip Švarm, Jelka Jovanović, Ana Martinoli, Olivera Milošević, Jelena Petković, Sanja Pavlović i Jovana Gligorijević, na sednici održanoj 31. 7. 2025. godine, jednoglasno izriče

JAVNU OPOMENU

Tekstom „Mediji - Dopisnik Ozona vredao i grebao kola novinarima?”, objavljenim 1. jula 2025. godine, kao i neobjavljinjem odgovora na tekst, portal „Glas zapadne Srbije”

1.prekršio je tačke 1, 2, 3 i 5 Poglavlja I (Istinitost izveštavanja) Kodeksa novinara i novinarki Srbije, po kojima su novinari i novinarke obavezni da tačno, nepristrasno, potpuno i blagovremeno izveste o događajima od javnog interesa, držeći se osnovnih novinarskih standarda koje propisuje Kodeks, da prave jasnu razliku između činjenica koje prenose i komentara, prepostavki i nagađanja, kao i tačku po kojoj je sa novinarstvom nespojivo objavljinje neosnovanih optužbi, kleveta i glasina, odnosno po kojoj naslov ne sme da bude u suprotnosti sa suštinim teksta,

2.prekršio je tačku 2 Poglavlja II (Nezavisnost od uticaja), po kojoj ekonomski i politički interesi izdavača ne smeju da utiču na uređivačku politiku na način koji bi za posledicu imao netačno, pristrasno, nepotpuno i neblagovremeno informisanje javnosti.

3.prekršio je tačke 1, 2, 3 i 6 Poglavlja III (Odgovornost novinara/novinarki) o obavezi novinara/novinarki da rade u javnom interesu i da, u skladu sa profesionalnim normama, objavljaju činjenice neophodne građanima da donose informisane odluke, neguju kulturu i etiku javne reči, ne koriste govor mržnje, agresivnu retoriku ili retoriku koja može podsticati na diskriminaciju ili agresivno ponašanje, a odgovorni su, pre svega, javnosti i tu odgovornost ne smeju da podrede interesima drugih, a posebno ne interesima izdavača, korporacija, vlada i drugih državnih organa, dok su urednici i urednice obavezni da poštuju pravo na odgovor i ispravku i da ih blagovremeno objave,

4. prekršio je i tačke 1 i 3 Poglavlja V (Poštovanje dostojanstva), po kojoj novinari/novinarke ne smeju da diskriminišu, između ostalog, na osnovu rase, pola, roda, starosti, ličnih svojstava, seksualne orientacije, jezika, vere, političkog i drugog mišljenja, nacionalnog ili društvenog porekla i moraju da poštuju princip nenanošenja štete ugledu i dostojanstvu ličnosti i ne učestvuju u širenju neistina ili kontinuiranom zlonamernom narušavanju reputacije osoba o kojima se izveštava.

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Aleksa Pavlović podneo je žalbu Savetu za štampu zbog teksta u kojem je, kako je naveo, označen kao osumnjičeni za grebanje automobila novinarima, a da u tekstu nije dostavljen nijedan dokaz koji bi podržao ovu tvrdnju, niti su navedeni konkretni nacionalni mediji (na koje se portal poziva) koji su objavili ovu informaciju. Kako je istakao, reč je o netačnoj informaciji, jer podnositelj žalbe nije bio osumnjičen za grebanje automobila, „nije podneta prijava ni započet postupak jer se isti ne sprovodi po službenoj dužnosti, već po privatnoj krivičnoj tužbi“. Žalilac je ukazao i na to da je narednog dana po objavljinju teksta redakciji „Glasa zapadne Srbije“ podneo zahtev za objavljinje odgovora, ali odgovor nije objavljen. Po mišljenju podnositoca žalbe, portal je prekršio odrdbe iz poglavla Istinitost izveštavanja, Nezavisnost od uticaja i Poštovanje dostojanstva.

U odgovoru na žalbu redakcija „Glasa zapadne Srbije“ je navela da ne zna na osnovu čega se Pavlović prepoznao u tekstu s obzirom na to da su koristili inicijale, a fotografiju „osumnjičenog“ blurovali. U odgovoru na žalbu se tvrdi i da je činjenica da je Aleksa Pavlović vredao novinare i skandalozno se ponašao, kao i da je osumnjičen za grebanje automobila budući da su ga sigurnosne kamere snimile i da je sam priznao da je „šarao malo“. Uz odgovor je dostavljen snimak na kojem Pavlović dobaciće nekome (redakcija tvrdi da je reč o vlasniku GZS Gvozdenu Nikoliću), kao i snimak ekrana prepiske u kojoj se Pavlović predstavlja kao novinar „Ozonpresa“, što on nije ni osporavao.

Komisija za žalbe nije mogla da prihvati mišljenje redakcije da je nejasno kako se žalitelj prepoznao u tekstu, jer je navedeno njegovo prezime, objavljena je fotografija (sa pokrivenim očima), naznačeno je i da je imao pres karticu „Ozonpresa“, što ga čini potpuno prepoznatljivim. Redakcija u odgovoru takođe tvrdi da postoji snimak kako Pavlović grebe automobile, pa nije jasno zbog čega ga nije objavila, ili to nevala u tekstu, već se poziva na pisanje (neimenovanih) nacionalnih medija. Iz odgovora redakcije takođe nije jasno da li su i na koji način proverili pre objavljinju informacije iz drugih medija.

Komisija je saglasna sa podnositocem žalbe da u tekstu ne postoji nikakav dokaz (niti je naveden bilo kakav relevantan izvor) koji bi potvrdio da je on zaista izgrebao automobil. U tekstu se navodi da je Pavlović „osumnjičen“, bez ikakvog dodatnog objašnjenja u vezi sa tim. Komisija zato smatra da portal nije postupio u skladu sa standardima koje propisuje Kodeks novinara i novinarki Srbije, jer o događaju nije izvestio tačno i nepristrasno, izneo je nepotkrepljenje optužbe, a u tekstu nije napravljena nikakava razlika između nagađanja i činjenica. Osim toga, naslov je preterano naglašen i senzacionalistički.

Članovi Komisije su uzeli u obzir da je do navodnog oštećenja automobile, koje portal pripisuje Aleksi Pavloviću, došlo na dan lokalnih izbora u Kosjeriću, te da on, po sopstvenom priznanju, zastupa stavove opozicije, kao i da je saradnik redakcije „Ozonpresa“ sa čijim vlasnikom je vlasnik GZS već dugo u sukobu. Komisija zato veruje da je u ovom slučaju pristrasno i neprofesionalno izveštavanje posledica interesa izdavača.

Ove okolnosti, kao i navodne uvrede koje je Pavlović uputio vlasniku GZS, dovele su, po svemu sudeći, i do prekršaja odredaba Kodeksa koje se odnose na zabranu diskriminacije, u ovom slučaju na osnovu političkog ili drugog mišljenja i nanošenja štete ugledu i reputaciji ličnosti o kojima se piše.

Komisija podseća i da su novinari/novinarke dužni da rade u javnom interesu i da, u skladu sa profesionalnim normama, objavljaju činjenice neophodne građanima da donose informisane odluke, kao i da tu odgovornost javnosti ne smeju da podrede interesima drugih, a posebno ne interesima izdavača, korporacija, vlada i drugih državnih organa, što je, po oceni Komisije, ovoga puta bio slučaj. Komisija veruje da se redakcija vodila nekim drugim interesom, a ne javnim.

Neobjavljinjem dostavljenog demantija prekršena je i tačka Kodeksa koja propisuje da su urednici u obavezi da poštuju pravo na odgovor i ispravku i da ih blagovremeno objave.

Beograd, 31. 7. 2025.

Predsedavajuća

Milena Vasić